

Záduha, hospodářské družstvo byla fenoménem Moravy. Jednalo se o družstevní středisko podporující katolické zemědělce (a český živel) zejména na Moravě, jejímž zakladatelem byl kněz a národní buditel Josge Rudolecký (1880 - 1963). Záduha, ale i další družstva pod jiným jménem měly celou řadu filiálek po celé Moravě.

Záduha se rozhodla pořídit si výplatní stroj od fy. B. Jarolímek formou zápůjčky na tři měsíce s tím, že poté bude stroj zakoupen, pokud bude pro družstvo rentabilním. Lhůta byla stanovena na datum **1. 12. 1930. Stroj to byl B4 s horním číslem počítadla, sběratelské označení FR 8h - 4m. Stroj s prostým názvem v označení Záduha - Znojmo vyplácela korespondenci od 22. 8. 1930 do 15. 10. 1930. Po posledním datu použití družstvo Záduha stroj nechala odplombovat a vrátila jej firmě B. Jarolímek.** Stroj se vydal na další pout'. Přistál u firmy FOŽ v Bratislavě, kde začal vyplácet od **6. 11. 1930 na základě Věstníku č. 54 ze dne 1. 12. 1930.**

Z otisků, které se zachovaly však vyplývá, že se nám data otisků nějak zamotala.

Jednak existuje otisk s datem **25. 7. 1930 (neprošlé poštou).** To by zcela jistě byla esej pořízená před spuštěním stroje. Esejí však není. Objevil jsem obálku poštou proslou, adresátem na tiskopisné zásilce je Titl. BAŤA, akciová společnost Zlín. Proč A. Jonáš zaznamenal podstatně pozdější datum? Je možné i doplnění adresy na esej za účelem vytvoření "vzácnosti". Před tím Albert Jonáš důrazně varoval. To už se nedá zjistit. Musel by být navíc použit dobový psací stroj. Není to už nerealistická fabulace?

Historie se zamotala ještě více nálezem několika obálek poštou neprošlých s datem **26. 8. 1930, al i obálek se stejným datem poštou proslých. Adresáti dvou objevených obálek jsou:**

- P.T. Firma Gebrüder Tauber, praha - Vysočany
- P.T. Firma, Mat. Blecha, arch. a stavitel, Praha - Karlín 375.

Znalci reálií výplatní strojů a výplatních otisků a postav, které se pohybovaly okolo nich ve 20. a 30. letech zbystří - subjekty jsou svázané s osobností Alberta Jonáše (první jeho zaměstnání bylo u firmy Mat. Blecha). Obě obálky se staly uchovanými artefakty sběratelů výplatních otisků.

Vysvětlení? Zatím žádné. Zajímavé je, kam se zd ružstva Záduha dostaneme.....

